

Yhteenvedo kaupunkikulttuurin toimialan käyttötalousosan sisällöstä

Toimiala yhteensä

Määräraha 1 000 euroa	TP 2020	TA 2020	TA 2021	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	8 839	8 969	10 700	10 700	11 383	11 554	11 727	11 903
TOIMINTAKULUT	-68 289	-71 869	-7 152	-71 474	-73 440	-74 719	-76 213	-77 737
TOIMINTAKATE	-59 450	-62 901	-60 819	-60 774	-62 057	-63 165	-64 486	-65 834

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkikulttuurin toimialan tehtävänä on kaupunkikulttuurilautakunnan toimivaltaan kuuluvien asioiden valmistelu ja täytäntöönpano. Toimiala huolehtii kaupungin kirjasto- ja asukaspalveluiden, kulttuuripalveluiden, liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden järjestämisestä.

Keväällä 2021 tehdyssä kaupunkikulttuurin toimintaympäristöanalyysissä nousivat esille väestönkasvu, väestön ikääntyminen ja monimuotoistuminen, hyvinvointierojen kasvu, fyysisen aktiivisuuden ja psyykkisen hyvinvoinnin edistäminen, yhteisöllisyys sekä teknologinen kehitys. Vaikka nopea väestönkasvu ja monimuotoistuminen tuovat lisähaasteita palvelutuotantoon, ne voivat hallitusti hoidettuna olla kaupungille myös todellinen menestystekijä. Tästä syystä toimiala haluaa olla aktiivinen toimija asuinalueiden kehittämisessä, segregaaion torjumisessa ja Vantaan myönteisen erityiskohtelun toimenpideohjelman toteuttamisessa.

Koronapandemian aika on rajoittanut voimakkaasti vapaa-ajanviettoa. Vapaa-ajan palveluiden merkityksellisyys on korostunut, mutta pitkä poikkeusaika on voinut vaikuttaa ihmisten käyttäytymiseen. Muutosten pysyvyys ja digitaalisten palveluiden tarve voivat vaikuttaa palveluiden tuotantotapoihin. Kaupunkikulttuurin toimialan palveluilla on vahva yhteys koettuun hyvinvointiin. Kaupunkikulttuurilla on myös tärkeä rooli positiivisemmän kaupunki-identiteetin luomisessa erilaisten tapahtumien ja palveluiden keinoin.

Kaupunkikulttuuri voi toiminnallaan vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa ja vastata ihmisten yhteisöllisyyden ja osallisuuden tarpeisiin. Uudenlaiset kumppanuudet ja yhdessä tekeminen korostuvat. Digitalisaatio (automaatisointi, tehokas tilankäyttö, sähköinen asiointi ym.) parantaa palveluiden saavutettavuutta.

Kaupunkiympäristö muuttuu kasvavan maahanmuuttajaväestön, ikääntymisen sekä lapsiperheiden määrän kasvun myötä. Muutos tukee moniarvoista kaupunkikuvaa, mutta edellyttää tietoisia valintoja toimintojen ja resurssien kohdentamisessa. Toimialan palvelut tukevat yhteisöllistä ja vuorovaikutteista toimintaa. Ne vahvistavat moninaisuutta ja antavat valmiuksia toimia aktiivisesti yhteiskunnassa. Palveluiden avulla torjutaan tehokkaasti yksinäisyyttä ja eriarvoistumista. Monipuolinen rahoitus pohja kannustaa ja rohkaisee innovatiivisuuteen ja uudistumiskykyyn. Lisäresursseilla luodaan uusia ratkaisuja ja tehdään kehitystyötä.

Toimialan keskeiset tavoitteet

Kaupunkikulttuurin toimialan rooli on merkittävä valtuustokauden strategisten päämäärien toteutumisessa. Näiden päämäärien saavuttaminen edellyttää kaupunkiorganisaation yhteistä toimijuutta.

Talouden tasapainoa turvataan kustannustehokkaiden tilaratkaisujen kautta. Elinvoiman ja vetovoiman kasvattamiseksi tapahtumien määrää ja aluetaloudellista vaikuttavuutta lisätään mahdollisuuksien mukaan. Asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi lisätään lasten ja nuorten matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia ja parannetaan niiden saavutettavuutta Harrastusten Vantaa – hankkeen avulla sekä toteuttamalla Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa. Osallisuuden ja yhteisöllisyyden tunnetta pyritään edistämään tavoitteena yksinäiseksi itsensä kokevien osuuden väheneminen.

Investointihankkeista keskeisimmät ovat Kuusijärven kehittäminen, Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo, Kivistön palvelukeskittymä sekä Elmon uimahalli.

Toimialan kehittää omaa työtään fokuoimalla työtään entistä vahvemmin vaikuttavuuden kannalta olennaisiin pitkän tähtäimen tavoitteisiin ja niiden yhteiseen systemaattiseen seuraamiseen. LAAVA-kyselystä nousseina toimenpiteinä sisäistä tiedonkulkua tehostetaan toimialan sisäisen viestinnän linjausten mukaisesti, tavoitteiden jalkauttamiseen panostetaan henkilöstöä osallistamalla ja työhyvinvointia pyritään parantamaan koulutuksilla ja kokouskäytäntöjä tarkentamalla. **Toimiala valitsee vuosittain teemapalvelualueen. Teemapalvelualueetta tehdään vuoden aikana näkyväksi kuntalaisille ja sen toimintaa kehitetään yhdessä heidän kanssaan. Vuosi 2022 on nuorisopalveluiden vuosi.**

Kaupunkikulttuurin toimialan sukupuolitietoisien budjetoinnin teemana on harrastaminen. Tarkastelun kohteena on kaupungin tarjoamien ja tukemien harrastusten määrä, laatu, kohderyhmät, todelliset osallistumismahdollisuudet ja toiminnan resursointi. Turvallisuusteeman alla tarkastellaan hyviä väestösuhteita.

Huomioidaan luonnon ja lemmikkien merkitys ihmisten hyvinvoinnille. Edistetään luontoon ja eläimiin liittyvää harrastamista ja liikkumista. Otetaan eläinten hyvinvointiin ja omistajan vastuuseen liittyvät asiat asukastoiminnan, tapahtumien, nuoriso- ja kerhotoiminnan ja aikuisopetuksen aiheiksi.

IRTAIN OMAISUUS

Toimialan irtaimistohankinnat liittyvät lähinnä peruskorjauksien tai muutostöihin liittyviin kalustohankintoihin. Lisäksi irtaimistomäärärahalla hankitaan palvelualueiden yksittäisiä kone- ja laitehankintoja sekä korvaavaa kalustoa. Suurimmat yksittäiset hankinnat liittyvät Håkansbölen pyykkituvan ja musiikkiopiston Patotien korvaavien tilojen kalustamiseen sekä Hakunilan tekojään jäähöitokoneisiin. Lumo-salin ja kulttuuritalo Martinuksen tekniikkaa parannetaan ja hankintaan latukone Keski-Vantaan alueen latuja varten.

Kaupunkikulttuurilautakunta

Määräraha 1 000 euroa	TP 2020	TA 2020	TA 2021	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	0	0	0	0	0	0	0	0
TOIMINTAKULUT	-70	-69	-69	-69	-69	-71	-72	-74
TOIMINTAKATE	-70	-69	-69	-69	-69	-71	-72	-74

Kaupunkikulttuurilautakunta huolehtii kirjasto- ja asukaspalveluista sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelujen järjestämisestä.

Tehtäväalueelle on varattu määrärahat kaupunkikulttuurilautakunnan menoihin.

Yhteiset palvelut

Määräraha 1 000 euroa	TP 2020	TA 2020	TA 2021	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	0	0	330	0	745	756	767	779
TOIMINTAKULUT	-1 740	-2 164	-2 165	-2 032	-3 622	-3 694	-3 768	-3 844
TOIMINTAKATE	-1 740	-2 164	-1 835	-2 032	-2 877	-2 939	-3 001	-3 065

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kaupunkikulttuurin toimialan yhteisiin palveluihin kuuluvat toimialan johto sekä yhteiset palvelut. Yhteiset palvelut -yksikkö koostuu asiantuntijoista, jotka huolehtivat toimialalle keskitetyistä talous- ja hallintopalveluista, suunnittelusta ja kehittämisestä sekä viestinnästä ja palvelumarkkinoinnista. Kaupunkikulttuurin yhteisten palveluiden erityistehtäviä ovat järjestöyhteistyön ja avustusten valmistelun koordinointi, järjestötilojen toiminnallinen hallinnointi, vaikuttamistoimielinten toiminnan koordinointi sekä kaupunkitasoisesti osallisuuden asiantuntijatyö ja osallisuustyön koordinointi.

Kaupunkikulttuurin yhteisin palveluihin sijoittuu mm. Myönteisen erityisohjelman, Lähiöohjelman, Harrastusten Vantaa –hankkeen ja Kuusijärven toimintojen koordinaatio.

Palveluyksikön keskeiset tavoitteet

Yksikkö tuottaa toimialalle keskitetyt tukipalvelut palvelualueille, kaupungin johdolle ja päätöksentekoon. Yhteiset palvelut kehittää yhteisiä prosesseja ja käytäntöjä toimialalla ja varmistaa yhteistyön ja yhteisten tavoitteiden toteutumisen.

Tuottavuus- ja kasvuohjelmaa toteuttamiseksi etsitään toimialan sisäisiä synergiahyötyjä ja keinoja tulopohjan vahvistamiseksi.

Järjestöyhteistyön ohjelman toteuttamista jatketaan ja lisätään vuoropuhelua kaupungin ja järjestötoimijoiden välillä.

Asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia kehitetään vahvistamalla osallisuuden koordinaatiota koko kaupunkiorganisaatiossa. Valmistelussa on myös strategiset tavoitteet kaupungin osallisuustyön kehittämiseksi. Tavoitteena on vakiinnuttaa osallisuudelle toimiva johtamis- ja koordinaatiojärjestelmä. Yksikkö järjestää laadukkaita ja monipuolisia tilaisuuksia, joissa asukkaat pääsevät kohtaamaan viranhaltijoita ja vaikuttamaan kaupungin kehittämiseen. Matalan kynnyksen vaikuttamismahdollisuuksia parannetaan sähköisen osallisuusympäristön aktiivisella kehittämisellä.

Kaupunkikulttuurin toimialan viestintää kehitetään suunnitelmallisesti ja palveluiden markkinointia vahvistetaan niiden käytön lisäämiseksi entisestään. Viestinnän ja markkinoinnin toimenpiteillä tuetaan toimialan tavoitteiden saavuttamista.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Lukuvuonna 2021–2022 Harrastusten Vantaa –hanke jatkaa toimintaa Vantaan peruskouluissa mahdollistaen noin 5 000 lapselle ja nuorelle lähes 300 ilmaista ja mieluista harrastusta osana koulupäivää lasten ja nuorten toiveita kuullen. Hanke edistää myös etsivää harrastekaveritoimintaa kouluissa, pienryhmissä ja yksilöohjauksien kautta ja harrastevälinelainaamon toiminnan kautta. Hanke on osa valtakunnallista Harrastamisen Suomen mallia ja toimii aktiivisesti valtakunnallisissa verkostoissa. Hankkeen vaikuttavuutta seurataan tarkastelemalla tasa-arvon toteutumista hyödyntämällä intersektionaalista arviointia.

Palveluverkon kehittämisen osalta keskeisimmät hankkeet ovat Kuusijärven kehittäminen, Kivistön palvelukeskittymä ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalo. Kuusijärven alueella käynnistyy palvelukonseptiohjelman konkreettisten toimenpiteiden suunnittelu ja toteutus. Kävijä- ja kokemustiedon keruu- ja käyttötarpeiden selvitystyö jatkuu. Vuoden aikana toteutetaan kahvila- ja saunapalveluiden palveluntuottajan kilpailutus. Kivistön palvelukeskittymän rakentaminen on alkanut ja kaupunkikulttuurin tilat tulevat käyttöön vuoden 2023 alkupuolella. Tilat ja toiminta rakentuvat monipuolisten tapahtuma- ja kokoontumistilojen, kirjaston ja nuorisotilojen ympärille. Tilat ja palvelusisällöt suunnitellaan yhdessä asukkaiden kanssa. Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon suunnittelua edistetään kaupungin sisäisenä työryhmyöskentelynä sekä Myyrmäen alueen toimijoiden osallistamisella. Myyrmäen keskustan kehittyessä huolehditaan alueen vapaa-ajan palvelujen järjestämisestä.

Järjestöyhteistyötä tiivistetään ja kehitetään uusia yhteisiä palvelumuotoja. Kaupungin avustusjärjestelmän vaikuttavuutta pyritään lisäämään. Kaupungin jakamien avustusten myöntämisperiaatteita ja avustusten valmistelukäytäntöjä yhtenäistetään. Sähköinen avustustenhakujärjestelmä päivitetään. Uudistetaan järjestöjen toimitilojen tukimalli yhtenäistämällä tukimuotoja ja lisäämällä tuen läpinäkyvyyttä.

Osallistuva Vantaa -ohjelma rakentaa asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämiseksi valtuustokauden mittaiset tavoitteet ja toimenpiteet, joita jalkautetaan toimialojen osallisuussuunnitelmiin ja sitä kautta palvelutuotantoon. Samalla kehitetään sisäisiä toimintatapoja, järjestelmiä sekä raportointia työskentelyn vaikuttavuuden lisäämiseksi.

Vaikuttamistoimielinten (vammaisneuvosto, vanhusneuvosto, nuorisovaltuusto sekä monikulttuurisuusasiain neuvottelukunta) vaikuttavuutta kehitetään vahvistamalla niiden edustuksellisuutta siten, että toimielimet voivat ottaa entistä paremmin huomioon koko edustamansa kohderyhmän näkökulmat. Vaikuttavuutta lisätään myös kehittämällä koordinaattiroolia, hallinnollisia prosesseja sekä viestintää toimielinten näkökulman saamiseksi paremmin esiin.

Toimialan viestintä nykyaikaistuu, kun otetaan käyttöön uusi Vantaa.fi-verkkopalvelu, jossa toimialan sisällöt ovat entistä paremmin esillä. Palvelumarkkinoinnissa vahvistetaan koordinaatiota ja työn tueksi laaditaan toimialan markkinointisuunnitelma.

Myönteinen erityiskohtelun toimintaohjelma 2019–2022

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa päätettiin jatkaa alkuperäisen ohjelmakauden jälkeen vuodelle ja sen toteuttamiseen on varattu 2 milj. euroa vuodelle 2022. Alueellinen ja väestöryhmien välinen eriytyminen on kasvanut pääkaupunkiseudulla ja Vantaalla viime vuosina. Kunnan keskeinen tehtävä on asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen, minkä oleellinen osa on hyvinvointierojen vähentäminen. Toimintaohjelman tarkoitus on suunnata resursseja ja tukitoimia niille alueille, missä tuen tarve on tavallista suurempi. Toimenpiteitä kohdennetaan esimerkiksi nuorten syrjäytymisen ehkäisyyn ja kotoutumisen varmistamiseen. Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma on kaupunkitasoinen ja kaikkien toimialojen yhteinen. Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelma sisältää toimenpiteitä, jotka kohdistuvat ennalta ehkäiseviin toimenpiteisiin, alueen viihtyisyyden parantamiseen sekä alueen toimijoiden resurssien vahvistamiseen. Toimenpiteiden vaikutuksia asukkaiden hyvinvointiin seurataan ja arvioidaan. Sen ohjausryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Määräraha siirretään kunkin vuoden lopussa toimintaohjelman mukaisiin toimenpiteisiin käyttöön perustuen. Kaupunginhallitus seuraa ohjelman toimeenpanoa ja vahvistaa vuosittain ohjelman seuraavan vuoden päälinjaukset.

Kirjasto- ja asukaspalvelut

Määräraha 1 000 euroa	TP 2020	TA 2020	TA 2021	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	2 146	1 999	2 159	2 169	2 256	2 290	2 324	2 359
TOIMINTAKULUT	-19 607	-20 835	-20 849	-20 494	-20 651	-20 875	-21 292	-21 718
TOIMINTAKATE	-17 461	-18 836	-18 690	-18 325	-18 395	-18 585	-18 968	-19 359

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Kirjasto- ja asukaspalveluiden tehtäväkenttä on hyvin monipuolinen. Kaupunginkirjaston, Vantaan aikuisopiston ja kuntalaispalveluiden palvelut on tarkoitettu kaikille vantaalaisille ja ne tavoittavat laajasti eri väestöryhmiä. Palvelualueen toiminnot edistävät muun muassa monilukutaitoa, elinikäistä osaamista ja oppimista sekä itsensä monipuolista kehittämistä. Pyrkimyksenä on edistää myös aktiivista kansalaisuutta ja kuntalaisuutta, demokratiaa, sananvapautta, maahanmuuttajien kotoutumista, yhteisöllisyyttä ja moniarvoisuutta.

Kirjasto- ja asukaspalvelut vastaa Vantaalla kuntalaisten pääsystä tietoon, aineistoihin ja kulttuurisisältöihin, monipuolisen lukutaidon ja kirjallisuuden edistämisestä sekä muiden kirjaston tehtävien järjestämisestä, kansalaisopisto-opetuksen, aikuisten perusopetuksen, maahanmuuttajille suunnatun koulutuksen sekä avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisestä, kaupungin monikanavaisesta asiointi- ja neuvontapalvelusta ja sähköisen asioinnin tuen kehittämisestä. Palvelualue ylläpitää kaupungin asukastiloja, tukee yhteisöjä ja järjestöjä, koordinoi vapaaehtoistoimintaa, valmistelee avustuksia ja kehittää yhteisötyötä. Yhteinen pöytä ylläpitää hävikkiterminaalia ja yhteisöllistä ruoka-aputoimintaa laajassa verkostossa.

Hyvinvointialueuudistus tulee vaikuttamaan merkittävästi palvelualueen toimintaympäristöön. Vuonna 2023 voimaan astuva uudistus edellyttää palvelujen uusien rajapintojen ja kuntaan jäävän hyvinvointityön määrittelyä.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Kirjasto- ja asukaspalvelut tarjoaa apua, välineitä ja sisältöjä monilukutaidon tueksi, edistää aikuisväestön ja ympäröivän yhteiskunnan kehittymistä tasokkaan ja monipuolisen koulutuksen avulla sekä kehittää hyvinvointityötä. Tavoitteena on tarjota kaupunkilaisille monipuolinen palveluvalikoima ja laadukkaita asiointikokemuksia.

Kuntalaisneuvonnan ja -ohjauksen koordinoitua ja kaupungin monikanavaista ja -paikkaista asiointipalvelua kehitetään vastaamaan tulevaisuuden kunnan ja hyvinvointialueiden tarpeita. Kirjasto 2030 -ohjelmaa toteutetaan kaupunkitasoisilla uusilla palveluavauksilla, minkä lisäksi kukin kirjasto tuottaa alueensa asiakaskunnalle suunnattua toimintaa. Vuoden 2022 kohderyhmäksi on valittu nuoret. Koulu- ja varhaiskasvatusyhteistyö jatkuu perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen kanssa sovittujen yhteisten linjausten mukaisesti. Kirjastot tarjoavat vantaalaisille monipuolisen ja uudistuvan kokoelman.

Kansalaisopiston ja maahanmuuttajayksikön koulutusta järjestetään keskitetysti, alueellisesti ja etänä. Aikuisopistossa järjestetään yleisten kielitutkintojen mukaisia kielikokeita ja jatketaan toiminnan kehittämistä Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön mahdollisesti rahoittamien projektien avulla.

Kirjaston sisälogistiikan automaation parantamista jatketaan laiteinvestointien turvin ja vapautunutta työpanosta ohjataan lisääntyneisiin lakisääteisiin tehtäviin. Helmet-sivustouudistus on käynnissä. Helmet-yhteistyön kehittämisen yhteydessä selvitetään mahdollisen keskittämisen hyötyjä. Aikuisopiston asiakkaiden ja tuntiopettajien tueksi tarkoitettuja sähköisiä palveluita kehitetään edelleen. Aikuisten perusopetusta kehitetään määrällisesti ja sisällöllisesti vastaamaan kysyntää. Yhteistyössä Kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa kehitetään maahanmuuttajien koulutuspolkuja.

Digitaalisia palveluita ja niiden tukea sekä ruoka-apua ja verkostoja kehittämällä vahvistetaan myös paikallisyhteisöjä, edistetään yhdenvertaisia kohtaamisia ja mahdollistetaan vapaaehtoistoimijoiden määrän kasvu. Digisyrjäytymistä ehkäistään digituen ohjauksen ja koordinaation kautta siten, että digituki tavoittaa sitä tarvitsevat ja on oikea-aikaista. Palvelualueen tavoitteena on, että vantaalaiset kokevat osallisuutta ja yhteisöllisyyttä ja yksinäiseksi itsensä kokevien osuus vähenee.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kirjasto- ja asukaspalveluiden palveluissa huomioidaan pandemia-ajan hyvät toimintatavat ja asiakkaiden osallisuus. Palveluita tuotetaan myös etänä ja digitukea kehitetään. Hyvinvointialueiden perustamiseen varaudutaan määrittelemällä kuntaan jäävän hyvinvointityön kokonaisuus sekä kuvaamalla hyvinvointialueiden ja kunnan väliset rajapinnat asiointi- ja neuvontapalveluiden osalta. Avoimien kohtaamispaikkojen toimintamalli kuvataan.

Kirjasto 2030 -ohjelman verkkosivusto on valmistunut. Sivuston kautta voi seurata ohjelman toteutuksen etenemistä. Ohjelman toimenpiteitä täydennetään ja arvioidaan vuosittain. Asiakkaat otetaan mukaan ideoimaan tulevia toimenpiteitä. Vuonna 2023 valmistuvan Kivistön kirjaston tilojen ja toiminnan suunnitteluun panostetaan. Kirjaston automaatiota kehitetään edelleen, jotta voidaan taata resurssien riittävyys ja oikea kohdentaminen kaupungin kasvaessa.

Kansalaisopisto-opetuksen tarjontaa kehitetään vastaamaan entistä paremmin kuntalaisten tarpeita ja toiveita asiakkaiden antaman palautteen perusteella. Aikuisten perusopetuksen määrällinen ja sisällöllinen kehittäminen jatkuvat, ja tilakysymyksiin etsitään ratkaisuja.

Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmatyö käynnistyy. Työn tavoitteena on, että Vantaasta tulee monikanavaisen asiakaspalvelun edelläkävijä. Vision ja kehittämissuunnitelman myötä kaupungin asiakaspalvelumalli on ajantasainen, dynaaminen, eteenpäin katsova, kaupunkitasoinen ja tulevaisuuden palvelutarpeet huomioiva. Tavoitteena on odotukset ylittävä asiakaskokemus, johon kaikki kaupungin toimijat ja päättäjät ovat sitoutuneita.

Kulttuuripalvelut (bruttoyksiköt)

Määräraha 1 000 euroa	TP 2020	TA 2020	TA 2021	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	321	324	365	365	365	370	376	382
TOIMINTAKULUT	-7 174	-7 654	-7 720	-7 313	-7 594	-7 746	-7 900	-8 058
TOIMINTAKATE	-6 853	-7 330	-7 355	-6 948	-7 229	-7 375	-7 524	-7 677

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan kulttuuripalvelut on taiteen, kulttuurin ja historian asiantuntijaorganisaatio. Kulttuuripalvelut vastaa kulttuuritoiminnoista, joilla edistetään paikallista ja alueellista elinvoimaa, kansainvälistä toimintaa, kulttuurista vuorovaikutusta sekä kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta sekä monipuolista käyttöä. Kulttuuripalveluiden perustehtävä on mahdollistaa koskettavaa kulttuuria, kohtaamisia ja elämyksiä.

Kulttuuripalveluiden palvelualue ylläpitää ja kehittää vantaalaisten mahdollisuuksia henkiseen ja sisältörikkaaseen hyvinvointiin, sivistymiseen ja aktiiviseen kansalaisuuteen sekä asukkaiden omaehtoisen kulttuuritoimijuuden vahvistamiseen. Kasvavana kohderyhmänä ovat kaupunkilaisten lisäksi muualta tulevat festivaalivieraat sekä koti- että ulkomaalaiset matkailijat.

Kaupunkiympäristö muuttuu kasvavan maahanmuuttajaväestön, ikääntymisen sekä lapsiperheiden määrän kasvun myötä. Muutos tukee moniarvoista kaupunkikuvaa, mutta edellyttää tietoisia valintoja toimintojen ja resurssien kohdentamisessa oikein. Alueiden eriarvoistumista voidaan estää tehokkaasti kulttuurin keinoin.

Keskeiset tavoitteet

Kulttuuripalveluiden vision mukaan Vantaa on rohkea ja elämänmakuinen kulttuurikaupunki, jossa yhdistyvät omaleimaisuus, ilo ja reilu yhdessä tekemisen meininki.

Kulttuuripalveluiden yleisenä tavoitteena on esteettinen ja virikkeellinen kaupunkiympäristö, jossa elävä kaupunkikulttuuri on osa kotikaupunki-identiteettiä. Taide, historia ja kaupunkitapahtumat näkyvät kaupunkikuvassa ja ihmisten arjessa monipuolisena yhteistyönä ja osallisuutena. Vapaa-ajan lautakunnan maaliskuussa 2021 hyväksymä Vantaan kulttuurilinjaukset 2021-2030 asiakirjan tavoitteet ja sisällöt rakentavat Vantaasta kiinnostavaa kulttuurikaupunkia.

Talousarviokauden keskeiset tavoitteet palvelevat kaupungin elinvoimaohjelman toteutumista. Kulttuurisuunnittelu ja kaupungin elinvoiman edistäminen kulttuurin keinoin sekä hyväksytyjen linjausten mukaisena edellyttää monien toimialojen yhteistä työtä tavoitteemme saavuttamiseksi.

Suurten tapahtumien määrä kasvaa ja lisää kaupungin tunnettuutta tapahtumien kaupunkina. Kulttuuri tuodaan asukkaiden lähelle useilla asuinalueilla ja monipuolista yhteistyötä kulttuurikeskittymien kanssa lisätään. Kulttuuritalo Martinuksen ja Lumosalin ohjelmistojen ja toiminnan kehittämistä jatketaan yhä avoimempaan suuntaan yhteistyössä kaupunkilaisten kanssa. Oopperayhteistyö uudistuu ja monipuolistuu.

Lastenkulttuurikeskus Pessi kehittää toimintaansa entistä avoimempaan ja saavutettavampaan suuntaan uusissa tiloissaan Tikkurilassa. Itä-Vantaalle avautuu uusi lastenkulttuurikeskus Håkansbölen kartanon Pyykkituvan peruskorjauksen myötä. Hakunilan alueen lasten ja perheiden monimuotoisuus ja palveluiden saavutettavuus huomioidaan erityisesti sen toiminnassa. Tikkurilassa sijaitsevan Kulttuurikeskus Orvokin peruskorjaus valmistui kesällä 2021. Tilojen käyttöä kehitetään erityisesti aamupäivisin ja viikonloppuisin, jolloin niitä voivat hyödyntää myös peruskoululaiset, lastenkulttuuri ja muut toimijat. Perusopetuksen yhteydessä toteutettavan harrastustoiminnan sisältöjä vahvistetaan yhdessä Harrastusten Vantaa -hankkeen kanssa. Tempo-orkesteri ja Taidekaruselli-harrastukset jatkavat osana sitä.

Vuosina 2021–2024 Vantaan kaupunginmuseon ja Kaupunkiympäristön toimialan yhteistyöhankkeena toteutetaan 1980-luvun ja 1990-luvun modernin rakennuskannan inventointi. Tavoitteena on saada kokonaiskuva Vantaalla 1980- ja 1990 lukujen aikana rakennetuista kohteista, jotta niiden kulttuurihistoriallinen arvotus olisi mahdollista. **Toimiala selvittää kaupunginmuseon kanssa Kuninkaantien virkistys-, tapahtuma- ja matkailumahdollisuuksia ja laatii suunnitelman, jolla Vantaan historiallinen helmi saadaan kunnostettua aktiiviseen käyttöön.**

Vantaan taidemuseo Artsin koordinoima ja Taiteen edistämiskeskuksen tukema poikkihallinnollinen Aviapolis ja taide -hanke tuottaa vuoden 2022 aikana Aviapoliksen suuralueelle taiteen yleissuunnitelman. Taiteilijaresidenssitoiminta suunnitellaan käynnistettäväksi vuonna 2022 kulttuuripalveluiden sisäisenä työskentelyresidenssinä Vantaan taidemuseon koordinoimana ja yhteistyössä Taideyliopiston, Aviapoliksen aluehankkeen ja Vantaalla toimivien yritysten kanssa. Håkansbölen kartanoaluetta kehitetään kestäväksi kulttuurimatkailukohteeksi.

Kulttuuripalveluiden toiminta avustuksineen ja osallistavine hankkeineen tuottaa hyvinvointia koko elämäkaarella, painotusten ollessa lasten ja nuorten, sekä seniori-ikäisten hyvinvointia ja kaupungin elinvoimaa sekä vetovoimaa edistävissä toimenpiteissä. Osallistavalla työotteella ja myönteisen erityiskohtelun toimenpiteillä vähennetään kaupunginosien eriarvoistumista. Kulttuuripalveluiden toiminta toteuttaa suunnitelmallisesti ja kokonaisvaltaisesti kaikkinaista tasa-arvotyötä.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palveluiden kehittäminen

Vantaan kulttuuriohjelma linjaukset 2021–2030 ohjaa yhteistä toimintaa kohti kulttuurisia päämääriä. Kulttuurilinjausten vuosittain päivitettävä ja arvioitava toimenpideohjelma laaditaan ja toteutetaan laajassa yhteistyössä vantaalaisten kulttuuritoimijoiden ja asukkaiden kanssa. Tavoitteena on luoda elävää kaupunkikulttuuria sekä synnyttää yhteisöllisyyttä osallistaen asukkaita ja eri toimijoita siten, että jokaisella asuinalueella on omanlainen kulttuurinen yhteistoiminta, henki sekä toimintaan sopivia tiloja. Toiminnan tuottavuutta, vaikuttavuutta ja volyymia kehitetään osallisuuden, yhteistoiminnan ja monituottajamallin avulla. Pääkaupunkiseutuyhteistyötä kehitetään erilaisten kansainvälisten sekä kotimaisten taide-, museo- ja kulttuuriprojektien kautta hyödyntäen metropolialueen tuomat synergiat mm. kiertuetoiminnan ja yhteisprojektien kautta.

Vuonna 2021 tehdyn Musiikkiopiston selvitystyön tulokset toteutetaan tai käynnistetään myöhemmin sovitussa aikataulussa.

Musiikkiopisto (nettoyksikkö)

Määräraha 1 000 euroa	TP 2020	TA 2020	TA 2021	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	1 044	1 082	1 016	1 047	1 047	1 062	1 078	1 094
TOIMINTAKULUT	-4 172	-4 209	-4 183	-4 196	-4 281	-4 367	-4 454	-4 543
TOIMINTAKATE	-3 128	-3 127	-3 168	-3 149	-3 235	-3 305	-3 376	-3 449

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan musiikkiopisto tarjoaa vuonna 2022 opiskelupaikan noin kahdelle tuhannelle oppilaalle. Oppilaitoksen monipuolinen toiminta tulee opetuksen lisäksi näkymään lähes kahdessa sadassa konsertissa, esityksessä tai tapahtumassa, ja tavoittaa lähes 16 000 kävijää.

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetusta musiikin laajan oppimäärän mukaisesti pääsääntöisesti lapsille ja nuorille. Vuosituntimäärä on noin 50 000 tuntia vuodessa. Opetuksen piirissä on noin 1100 soiton- ja laulunopiskelijaa ja noin 500 oppilasta varhaismusiikkikasvatuksessa. Opiskelu on tavoitteellista, tasolta toiselle etenevää, ja se noudattaa opetushallituksen opetussuunnitelman perusteiden mukaan laadittua, vapaa-ajan lautakunnan hyväksymää opetussuunnitelmaa. Musiikkiopisto tarjoaa oppilailleen hyvän kasvualustan musiikin harrastajana ja ihmisenä kehittymiseen musiikillisten elämysten kautta. Laadukkaan opetuksen takana on ammattitaitoinen henkilökunta ja laaja-alainen opetustarjonta.

Lisäksi musiikkiopiston avoimella osastolla järjestetään maksupalveluperiaatteella toimivaa musiikin opetusta eri-ikäisille harrastajille noin 1600 tuntia vuodessa. Opiskelijoita on keskimäärin 200.

Monikulttuurisen lastenorkesteri Tempon toiminnassa on mukana reilut 100 lasta.

Musiikkiopisto toimii 20 eri toimipisteessä eri puolilla Vantaata. Musiikkiopistossa on myös ruotsinkielinen opetusyksikkö.

Keskeiset tavoitteet

Musiikkiopisto on kehittämässä uusia toimintamuotoja Lasten ja nuorten kulttuuripalvelut -yksikössä ja yhteistyössä koko Vantaan Taiteen perusopetuskentän kanssa. Uuden v. 2018 voimaan astuneen Opetussuunnitelman mukaisen opetuksen siirtymäaika päättyi keväällä 2021 ja lukuvuoden 2021-22 alussa kaikki oppilaat ovat uuden OPSin mukaisessa opetuksessa, jota opetusjärjestelyt tukevat. Esimerkiksi yhteismusisointia on järjestetty jokaiselle soitinryhmälle riittävästi ja oppilaiden valitsemat opintopolut toteutetaan. Henkilöstön sitouttamiseen ja työhyvinvointiin panostetaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palveluiden kehittäminen

Musiikkiopisto jatkaa toimintojen sopeuttamista muun muassa muuttamalla vapautuvia vakansseja vastaamaan toimintaympäristön muutoksista ja uudesta opetussuunnitelmasta johtuviin haasteisiin. Muutos mahdollistaa taloudellisemman ja oppilaslähtöisemmän opetustarjonnan.

Kuvataidekoulu (nettoyksikkö)

Määräraha 1 000 euroa	TP 2020	TA 2020	TA 2021	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	363	313	313	322	322	326	331	336
TOIMINTAKULUT	-978	-937	-949	-954	-1 016	-1 037	-1 057	-1 078
TOIMINTAKATE	-615	-624	-636	-632	-695	-710	-726	-742

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Vantaan kuvataidekoulu tarjoaa laajan oppimäärän mukaista kuvataiteen perusopetusta lapsille ja nuorille viidessä opetuspisteessä eri puolilla Vantaata. Opetuspisteet ovat Orvokissa Tikkurilassa, Myyrmäki-talossa, Kartanonkoskella Tilkun koulussa, Korsossa Lumossa sekä Kivistössä Aurinkokiven koulussa. Oppilaita lukuvuoden 2020-2021 alkaessa on 879. Opetuspisteidensä ja oppilasmääränsä puolesta Vantaan kuvataidekoulu on Suomen toiseksi suurin kuvataidekoulu.

Lisäksi kuvataidekoulu järjestää avoimia viikonloppukursseja ja kerhotoimintaa peruskouluissa.

Liikuntapalvelut

Määräraha 1 000 euroa	TP 2020	TA 2020	TA 2021	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	3 936	4 187	5 637	5 887	5 368	5 448	5 530	5 613
TOIMINTAKULUT	-25 509	-26 409	-26 130	-27 022	-26 120	-26 643	-27 175	-27 719
TOIMINTAKATE	-21 573	-22 222	-20 493	-21 135	-20 752	-21 194	-21 645	-22 106

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Liikunnan palvelualue luo edellytyksiä liikunnallisen elämäntavan muodostumiselle kaikissa elämäntaakan vaiheissa. Liikunnan palvelualue vastaa kaupungin liikuntapalveluiden kehittämisestä ja järjestämisestä, liikuntapaikkojen ylläpidosta ja kehittämisestä sekä liikuntajärjestöjen ja urheiluseurojen toiminnan tukemisesta. Liikuntaan aktivoimisiin perustehtäviin kuuluvat mm. työikäisten ja senioreiden ohjatun liikunnan järjestäminen, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen liikunnan kehittämiseen keskittyvät Liikkuva koulu ja Liikkuva päiväkotikokonaisuuksien sekä moninaiset hankekokonaisuudet. Liikuntakäyttäytyminen ja terveystottumukset alkavat muotoutua jo varhaisella iällä ja fyysiseen aktiivisuuteen sekä palveluiden käyttöön vaikuttavat tekijät vaihtelevat eri-ikäisillä. Tämän vuoksi liikuntapalveluiden kehittämisessä pyritään hyödyntämään enenevissä määrin elämäntaakaajattelua sekä fyysisesti passiivisten aktiivista palveluohjausta.

Liikuntaseurojen toimintaa tuetaan jakamalla avustuksia ja osoittamalla liikuntapaikkoja seurojen käyttöön. Liikunnan palvelualueen tilavaraussyksikkö hallinnoi palvelualueen tilojen ohella päiväkotien, koulujen ja oppilaitosten tilojen vapaa-ajan käyttöä. Liikunnan palvelualue toimii myös aktiivisena yhteistyökumppanina liikunta- ja urheilutapahtumien järjestäjätahojen kanssa.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Liikuntaan aktivoimisen tavoitteena on tarjota edellytyksiä fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan tarjoamalla liikunnan harrastamisen mahdollisuuksia elämäntaakan kaikissa vaiheissa. Työikäisten ja senioreiden ohjatun liikunnan painopisteenä ovat ikääntyvän väestön tarpeet kehittämällä erityisesti virtuaalijumppia sekä elintapaneuvontaa Hyvinvointimentoroinnin kautta. Lasten ja nuorten osalta

aikaisempina vuosina käynnistettyä yhteistyötä esimerkiksi kasvatuksen ja oppimisen toimialan sekä sosiaali- ja terveystalveluiden kanssa jatketaan ja tiivistetään edelleen.

Vahvistamme koko elämäntaaren vaiheet kattavaa palvelukokonaisuutta hyödyntäen hankerahoitusta kehitystyössä sekä jalkauttaen toimiviksi osoittautuvia toimintamalleja. Perusopetuksen kanssa yhteistyössä tarjottavat Sporttikaveri -toiminta ja yläkoulujen Urhea-toimintaa kehitetään aikaisempien vuosien pohjalta. Liikkuvan opiskelun avulla vaikutetaan toisen asteen opiskelijoiden fyysiseen aktiivisuuteen. Kehittämishankkeiden ja harrasteliikunnan ohjaajatuen kautta pyritään synnyttämään uusia matalan kynnyksen harrasteliikuntamahdollisuuksia.

Liikunnan palveluverkon kehittämisen lähtökohtana on luoda liikunnallista elämäntapaa edistävä arkiympäristö erityisesti liikunnan lähipalveluita ja alueellisia palveluita tuottamalla. Kehittämistä ohjaa liikuntapaikkasuunnitelma. Palveluverkon kehittämisessä vahvistetaan yhteistyötä muiden toimialojen kanssa osallisuuden varmistamiseksi sekä koulujen ja päiväkotien pihojen hyödyntämiseksi osana lähiliikuntapaikkaverkostoa. Tulevien vuosien liikuntarakentamisen kehittämiskohteet painottuvat lähiliikuntapuistojen ja -paikkojen uudisrakentamishankkeisiin ja nykyisten liikuntapaikkojen peruskorjauksiin. **Tavoitteena on, että jokaiselta asuinalueelta löytyy monipuolinen ulkoliikuntapaikka, jossa viihtyvät sekä lapset että aikuiset.** Elmon uimahallin rakentaminen käynnistyy ja Hakunilan urheilupuiston talviliikunnan olosuhteiden kehittäminen jatkuu. Liikuntaolosuhteiden edistämiseksi selvitetään lisäksi kumppanuushankkeiden toteuttamismahdollisuuksia.

Uudistetut liikuntatilojen käyttö- ja maksuperusteet otetaan käyttöön. Tilavaraus- ja avustajajärjestelmien kehittämistä ja digisuunnitelman toteuttamista jatketaan yhteistyössä tietohallinnon kanssa.

Liikunnan palvelualue on vuosittain mukana toteuttamassa ja mahdollistamassa olosuhteita luomalla erilaisia liikunta-, kulttuuri- ja muita yleisötapauhtumia Vantaalla. Tavoitteena on lisätä kiinnostusta ja myönteisyyttä liikuntaa, vapaa-ajan palveluita ja kaupunkia kohtaan.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Liikuntapaikkojen palveluverkko laajenee, uusia lähiliikuntapaikkoja rakennetaan ja vanhoja kohteita perusparannetaan. Nykyinen henkilöstöresurssi ei riitä kattamaan hoidettavan kokonaisuuden kunnossapito- ja palvelutarvetta. Vantaalla on kasvava tarve uusille liikuntaolosuhteille ja nämä joudutaan toteuttamaan pääasiassa yksityisinä. Uudet yksityiset liikuntatilat lisäävät painetta seuroille jaettavan tilojen vuokratuen määrärahan korottamiselle.

Liikkuva opiskelu -toimintamallia luodaan Yhdessä liikkeelle! -hankkeen kautta yhteistyössä lukiokoulutuksen ja ammattiopisto Varian kanssa. Sporttikaveri-toimintamallia kehitetään tiiviissä yhteistyössä toimialatasoisen Harrastusten Vantaa -hankkeen, perusopetuksen, kuraattoripalveluiden sekä kouluterveydenhuollon kanssa. Koululaisten pelipäivien kehittämistä sekä Vantaan Kortteliliigan toimintaa laajennetaan aikaisemmista vuosista. Ikääntyneiden palvelutarjonnan saavutettavuuden sekä soveltavan liikunnan kehittämiseen käynnistetään omat hankkeensa. Tasa-arvoista sporttia -hankkeessa kaupungin liikuntapalveluiden ja liikuntapalveluiden kanssa yhteistyössä toimivien toimijoiden palveluiden saavutettavuutta ja tasa-arvoisuutta arvioidaan ja tunnustetaan kehitystarpeita.

Palvelutarpeen kasvuun pyritään vastaamaan lisäämällä ja tehostamalla liikunnanohjausresurssia sekä jatkamalla ohjatussa liikunnassa käyttöön otettujen digitaalisten palveluiden tarjoamista. Hyvinvointityön tavoitteista toimintaan -hankkeessa kehitetyt toimintamallit otetaan vakiintuneesti käyttöön esimerkiksi elintapaneuvonnan osalta.

Selvitetään Vantaan moottoriradan toiminnan edellytykset, kustannukset ja siirto liikunnan palvelualueen hallinnoitavaksi.

Liikunnan palvelualueen tiedolla johtamisen ja sähköisen asioinnin mahdollisuuksia parannetaan digisuunnitelman mukaisesti mm. kehittämällä tilavarausjärjestelmää huomioiden myös avustusraportoinnin vaatimukset ja kehittämällä Hobihobi.fi-verkkopalvelua. Näiden lisäksi otetaan käyttöön oma palvelunsa Kortteliliigan hallinnointiin ja erilaisten liikunnallisten kuntalaishaasteiden toteuttamiseen.

Nuorisopalvelut

Määräraha 1 000 euroa	TP 2020	TA 2020	TA 2021	KS 2021	TA 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
TOIMINTATUOTOT	1 028	1 064	880	910	1 281	1 300	1 320	1 340
TOIMINTAKULUT	-9 040	-9 593	-9 453	-9 394	-10 085	-10 287	-10 493	-10 703
TOIMINTAKATE	-8 012	-8 529	-8 573	-8 484	-8 804	-52 878	-53 993	-55 132

Toiminnan kuvaus ja toimintaympäristön muutokset

Nuorisopalveluiden tehtävänä on parantaa vantaalaisten nuorten hyvinvointia, edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä ja yhteisöllisyyttä. Nuorisotyötä tehdään tiiviissä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Toiminta lähtee aina nuorten omista tarpeista käsin ja sitä tehdään vahvalla ammatillisella otteella, nuorten omat toiveet sekä lähtökohdat huomioiden. Toimintaympäristössä on nähtävissä nuorten elinolojen ja hyvinvoinnin entistä voimakkaampaa polarisoitumista. Nuoret jakaantuvat yhä vahvemmin hyvinvoivaan enemmistöön ja entistä huonommin voiviin nuoriin, joita on 10-20 % osuus kaikista nuorista. Vantaan nuorille kasautuu useita erilaisia syrjäytymisen riskitekijöitä. Muun muassa toimeentulotukea saavien, mielenterveysdiagnoosin saaneiden sekä ilman peruskoulun jälkeistä tutkintoa jäävien osuudet ovat muita kuusikkokuntia suurempia. Myös ylisukupolvinen syrjäytyminen on Vantaalla muita kuusikkokuntia voimakkaampaa. Kaupungin nopea kasvuvauhti ja nuorten määrän lisääntyminen näkyy palvelutarpeen kasvuna myös nuorisotyössä. Maahanmuuttajataustaisen väestön kasvava osuus luo tarvetta pohtia uusia tapoja saavuttaa etenkin niitä nuoria aikuisia, joilla on tuen tarvetta ja joita ei saavuteta perinteisin keinoin. Nuorisopalvelut pyrkii vastaamaan näihin haasteisiin mm. etsivän ja jalkautuvan työn, erityisnuorisotyön ja työpajatoiminnan keinoin, sekä tiivistämällä yhteistyötä eri yhteistyökumppaneiden kanssa niin kaupungin sisällä kuin laajemminkin. Nuorten maailma on jatkuvassa muutoksessa ja nuorisopalveluiden on tärkeä pysyä mukana nuorten uusissa ajanviettotavoissa ja kulttuureissa sekä ymmärtää nuorten muuttuvat tarpeet ja toiveet.

Palvelualueen keskeiset tavoitteet

Palvelualueen keskeiset tavoitteet Nuorisopalveluiden tavoitteena on hyödyntää monipuolisesti nuorisotyön menetelmiä nuorten tukemiseksi kaikissa niissä ympäristöissä, joissa nuoret toimivat: nuorisotilojen lisäksi mm. oppilaitosympäristössä, kaduilla ja kauppakeskuksissa ja vaikeimmin syrjäytyneiden nuorten aikuisten kanssa kotiin vietävän työn keinoin. Etsivässä nuorisotyössä

painopisteenä on kaikkein vaikeimmassa tilanteessa olevien nuorten elämäntilanteen parantaminen kehittämällä kotiin vietävää työtä yhdessä aikuissosiaalityön kanssa. Työpajatoiminnassa laajennetaan palvelutarjontaa siten, että luodaan työpajatoiminnan ohkeen nuorille aikuisille soveltuvaa monipuolista maksutonta harrastustoimintaa sekä päihteettömiä vapaa-ajanviettopaikkoja, jotta ilman työ- ja koulutustaikaa oleville nuorille olisi monipuolisesti mahdollisuuksia pysyä aktiivisena ja löytää ystäviä. Tehdään selvitys ilman toisen asteen tutkintoa olevien, erityisesti työvoiman ulkopuolella olevien vantaalaisten nuorten tilanteesta. Keskeisiin tavoitteisiin kuuluu myös entistä parempi nuorten toiveiden ja tarpeiden huomioiminen sekä osallisuuden vahvistaminen kaikessa nuorisopalveluiden omassa toiminnassa, ja nuorten omien ajatusten ja kokemusten esiintuominen myös laajemmin yhteiskunnassa. Nuorisopalveluiden organisaatiossa tavoitteena on valmentavan johtamisen periaatteiden aktiivinen hyödyntäminen kaikessa esimiestyössä ja johtamisessa. Koko henkilökunnan osaamista hyödynnetään toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä ja itsensä johtamisen taitoja vahvistetaan. Nuorisotyön arviointia kehitetään ottamalla aktiivisesti käyttöön valtakunnalliset uudet arviointimenetelmät ja hyödyntämällä arviointitietoa aktiivisesti kehittämisen ja johtamisen välineenä.

Vuonna 2022 jatketaan 2021 aloitettua vaikuttavuuden mallintamisen työtä. Työ on saatu hyvin käyntiin, mutta mallintamistyön monimutkaisuuden vuoksi se vie aikaa. Myös korona on hidastanut työn etenemistä, koska monimutkaisten asioiden mallintaminen ja hahmottaminen ei ole onnistunut kovin hyvin ainoastaan etätyössä. Vuoden 2022 aikana on tarkoitus päästä jo lähemmäksi indikaattoreiden ja mittareiden hahmottamista.

Toiminnan keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuonna 2022 jatketaan oppilaitoksissa toteutettavan erityisnuorisotyön kehittämistä, kun toiminta vakiintuu vakanssien myötä. Tavoitteena on oppilaitosnuorisotyössä päästä kristallisoimaan toiminnan keskiössä olevia tavoitteita ja niihin kohdistettavia toimenpiteitä. Hankkeen aikana on ollut mahdollista kokeilla ja kehittää mutta toiminnan vakiintuessa tulee selkeyttää toimintamallia, toiminnan tavoitteita ja mittareita sekä nuorisotyöntekijöiden roolia oppilaitoksissa entisestään yhteistyössä toisen asteen toimijoiden kanssa.

MEK-ohjelmakokonaisuuden sisällä toimivan koulunuorisotyön tulevaisuus ja kokonaisuus, jossa tätä työtä tehdään, tulee määritellä ja tutkia vakinaistamisen mahdollisuudet. Tarkasteluun tulee sisällyttää koulunuorisotyön lisäksi oppilaitosnuorisotyö ja hankkeella toteutettavan case manager -toiminnan kokonaisuus.

Nuorten työpajatoimintaa kehitetään tulevan vuoden aikana voimakkaasti. Tarkoituksena on löytää malli, jolla työpajat palvelisivat parhaiten sinne tulevien nuorten tarpeita samalla mahdollisimman tehokkaasti ja vaikuttavasti toimien. Kehittämistyö on alkanut vuoden 2021 aikana, mutta varsinainen toiminnallisen työn kehittäminen osuu suurelta osin vuodelle 2022.

Nuorten aikuisten palveluissa alkoi vuoden 2021 elokuussa miljoonan euron hanke, jolla vastataan korona-aikana kasvaneen nuorisotyöttömyyden haasteisiin. Hanke on nuorisopalveluiden ja työllisyyspalveluiden yhteishanke ja hankkeen tavoitteena on saada 400 nuorta hankkeen palveluiden läpi kahden vuoden aikana.

Alueellisen nuorisotyön painopiste on nuorten osallisuutta edistävien työmuotojen kehittämisessä ja toiminnan saavutettavuuden parantamisessa. Alueellisessa nuorisotyössä tiloja on jouduttu pitämään kiinni niin paljon, että keskeisin työ on siinä, että nuoret löytävät takaisin toimintojen

pariin. Matalan kynnyksen harrastusmahdollisuuksia mm. liikunnan ja kulttuurin parissa pyritään luomaan jokaisen nuorisotilan yhteyteen. Uudenlaisia kumppanuuksia nuorten toiminnan järjestämiseksi kehitetään: Kolohongan nuorisotilalla kokeillaan nuorisotilatoiminnan toteuttamista ulkopuolisen toimijan toteuttamana ja ainakin Ylästössä ja Ilolassa kehitetään paikallisten vapaaehtoistojien ja nuorisopalveluiden yhteistoiminnassa toteutettavia avoimia nuorten iltoja.

Yhteistyötä monikulttuuristen järjestöjen kanssa tiivistetään, jotta löydetään tapoja tukea entistä paremmin myös maahanmuuttajataustaisia nuoria. Avustusten käyttöä seurataan myös tekemällä ennalta ilmoittamattomia käyntejä avustuksia saaneiden järjestöjen tapahtumiin ja toimintaan. Nuorisopalveluiden toimintaa toteutetaan ja kehitetään perustoiminnan lisäksi useiden hankkeiden tuomien lisäresurssien kautta.

Syksyllä 2020 aloitettu työskentely vaikuttavuuden mallintamisen ja mittaamisen eteen on ollut vahvasti keskiössä vuonna 2021. Mallintamistyö on tarkoitus saada päätökseen vuoden 2022 aikana.

Vantaan nuorisopalvelut on yhdessä Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Tampereen kaupunkien kanssa käynnistänyt tutkimushankkeen, jossa tutkitaan nuorten turvallisuuden tunteen muuttumista sekä hyvinvoinnin muutoksia koronan aikaan. Hankkeen päätoteuttaja on Nuorisotutkimusseura ry. Tutkimushanke alkaa vuoden 2021 aikana mutta painottaa pääasiassa vuodelle 2022.

Kehittämishankkeet vuonna 2022:

- Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen (AVI)
- Kipinä – Etsivä nuorisotyö Vantaalla (AVI)
- Rinnalla kulkien nuorisotyöttömyys laskuun (ESR)
- Case manager - Tuettuja siirtymiä toimintamalli (AVI)
- Art Space Vantaa - Etsivän kulttuurityön kokeiluhanke (AVI)
- Wau mikä mahis! (AVI)
- Nuorten paikkataju ja huolet korona-aikakaudella ja sen jälkeen -tutkimushanke. Nuorisotutkimusseura ry (OKM)